

Pártos C. Miklós gyógyszerész, a vélhetően első magyar patikalánc tulajdonos

Dobson Szabolcs

Pártos (Pollatsek) C. Miklós, amerikai magyar gyógyszerész már az 1920-as években 12 patikából álló láncot birtokolt New Yorkban, így vélhetően Ő volt az első magyar származású patikalánc tulajdonos, majd tönkrement és börtönbe került, ám hosszú életet élt; 103 éves korában hunyt el. Nade, Miklós 1880-ban született Kolozsvárott egy erdélyi származású zsidó családban. Kilenc testvére volt. Huszonkét évesen, 1902-ben kivándorolt az USA-ba, mint több más magyar gyógyszerész, ahol Nicolas C. Partos néven ismerték. Kezdetben tömegszálláson élt, majd eleinte főként az ottani magyar közösségben forgalmazni kezdett egy Partolax, majd Partola néven nevezett hashajtót, amit az általa alapított Partola Manufacturing Company gyártott. Partos Drug Store néven Manhattanben patikát nyitott. Később 12 patikából álló láncot hozott létre Cornell Drugstores néven. Közben egy ott megismert magyar hölgygel, Kornéliával házasságot kötött és született egy kislányuk, akit Lillianek hívtak. Kezdetben még ők is csomagolták a patika hátsó helyiségében a gyógyszereket. Partos viharos tempójú üzleti tevékenységet folytatott, cégeket alapított (14-et), milliomos lett, foglalkozott még uszodai berendezésekkel is és ingatlanokkal, tőzsdézett, vagyonokat nyert és veszített, gazdasági bűncselekményekbe, sikkasztásba keveredett (nevezte a magyar sajtó telekspekulánsnak és részvényhiénának is), sok ezer magyar és olasz kislembert pénzt csalta ki és el, majd végül 1932 májusában lecsukták a Sing Singben. A korabeli magyar sajtó részletesen beszámolt Pártos bukásáról. Egyébként nyolc éven át, 1918-tól a mellékelt képen látható Billings palotát bérelte John D. Rockefellertól. A szintén mellékelt családi fotó 1939-ben készült a Pollatsek rokonságról, akik többsége azután meghalt a Holocaustban. Pártos egyébként jótékonykodott, 1920-ban 20.000 kkoronás pénzdományt küldött Magyarországra a nélkülöző alkalmazott gyógyszerészeknek. Ekkoriban nemeslelkű Kollégának nevezték. A Gyógyszerészek Lapja 1920. évi 25. száma (11. oldal) így írt róla és egy általa írt levélről: *”A megleghangú, keresetlen szavak spontán megnyilatkozásai egy nemesen gondolkodó embernek, aki hazájától elszakadva, jólétben és bőségben él ugyan – de átérzi mérhetetlen nyomorunkat.”*

Megjegyzésre érdemes, hogy Partos neve kapcsán fordul elő elsőként a hazai szaksajtóban 1930-ban a „patikalánc” szókapcsolat (lásd a cikk végén – Gyógyszerészi Közlöny, 1930, 82. oldal).

Partos C. Miklós fényképe (Magyarország, 1932 május 11., 5. oldal)

A „patikalánc” szókapcsolat megjelenik a hazai szaksajtóban (Gyógyszerészi Közlöny, 1930, 82. Oldal)

„Patikalánc.”

A „Magyarság” közli, hogy egy kolozsvári származású gyógyszerész negyedszázad alatt óriási üzleti eredményeket ért el Amerikában. Nagy vagyonának alapját gyógyszertára mellett a szerencsés telekspekuláció vetette meg. Most olyan eszmét kíván megvalósítani, hogy egy részvénytársaság 48 gyógyszertárból álló „patikaláncot” létesítsen. A részvénytársaságnak Newyorkban eddig 17 gyógyszertára van. A részvénytársaság feje a magyar Partos gyógyszerész.

A Billings palota kívül...(<http://untappedcities.com/2014/06/24/vintage-nyc-photography-c-k-g-billings-mansion-in-fort-tryon-park/>)

És belül.... (<http://untappedcities.com/2014/06/24/vintage-nyc-photography-c-k-g-billings-mansion-in-fort-tryon-park/>)

A Pollatsek rokonság családi összejövetele 1939-ben Budapesten

(<https://www.timesofisrael.com/surprise-israeli-discovers-her-long-lost-christian-cousin-in-oklahoma/>)

